

Köyde Mezbaha, Sağlık Ocağı İle Spor Sahası İçin Kamulaştırma Yapılması

Bu karar; köy ihtiyar kurulu kararı ile mezbaha, ayrıca sağlık ocağı ile spor sahası için kamulaştırılmasında mevzuata aykırılık bulunup bulunmadığı hususuna ilişkindir.

T.C.

DANIŞTAY

6. Daire

Esas : 1985/853

Karar: 1985/1492

Tarih: 19.12.1985

ÖZET: Köye pazar ve çarşı yerleri yapmakla görevli köyün, köyde yetiştirilen hayvanların sağlıklı koşullarda kesimi, kaliteli et üretimi ve köylüye satılması işlemleri için mezbaha yaptırılması köyde çarşı yaptırmak görevinin doğal sonucu olduğundan, davacıya ilişkin yerin köy ihtiyar kurulu kararı ile mezbaha, ayrıca sağlık ocağı ile spor sahası için kamulaştırılmasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

(442 sayılı Köy K. m. 13, 14)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan: Köyü Muhtarlığı

Vekili: Av. E.A.

Karşı Taraf : S.A., N.A.

Vekilleri: Av. H.Ş.K.

İstemin Özeti : Köyü, 539 ve 1464 parsel s. taşınmazların özel mülkiyette bulunan 32/48 hissesinin tamamının spor sahası, mezbaha ve sağlık ocağı yapmak üzere kamulaştırılmasına ait 1.7.1984 günlü, 10 s. köy ihtiyar kurulu kararının iptali yolunda İdare Mahkemesince verilen 8.5.1985 günlü, E:1984/541, K:1985/281 s. kararın usul ve kanuna aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması isteminde ibarettir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Savcı Y.Ş.'in Düşüncesi: 2577 s. Kanunun 46.maddesi uyarınca İdare Mahkemelerinin nihai kararlarına karşı yapılan temyiz isteminde; öne sürülen hususlar, anılan kanunun 49. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen sebeplerden hiçbirisine uymadığından, İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve kanuni nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan sebeplerle temyiz isteminin reddiyle İdare Mahkemesi kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakimi A.Ö."nün açıklamaları dinlendikten ve dosyada yer alan belgeler incelendikten sonra temyiz isteminin süresinde olduğu görülerek işin gereği düşünüldü:

Temyiz isteminde bulunanın duruşma yapılması yolundaki isteği yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi.

Dava, Köyü, 539 ve 146 parsel s. taşınmazların özel mülkiyette bulunan 32/48 hissesinin tamamının spor sahası, mezbaha ve sağlık ocağı yapmak üzere kamulaştırılmasına ait 1.7.1984 günlü, 10 s. Köy İhtiyar Kurulu kararının iptali dileğiyle açılmış, İdare Mahkemesince gerek köyün mecburi işleri gerek yapılması köylünün isteğine bağlı olan işler arasında mezbaha ve sağlık ocağı yapımının bulunmadığı, spor yaptırılması köylünün isteğine bağlı işlerden olmasına rağmen kamulaştırma plan ve krokisinin tebliğ edilmediği gibi taşınmaz üzerinde spor sahasının yerinin de belirlenmediği gerekçeleriyle dava konusu işlem iptal edilmiş, karar davalı köy muhtarlığınca temyiz edilmiştir.

Köye mezbaha ve sağlık ocağı yapma işinin 442 s. Köy Yasasının 13. ve 14. maddelerinde yer almadığı gerekçesiyle kamulaştırma işlemi iptal edilmişse de, Kamulaştırma Yasası köy lehine yapılacak kamulaştırmalarda kamu yararı kararı verecek mercii köy ihtiyar kurulu olarak belirtilmekte, 442 s. Köy Yasanın da köye ilişkin işler görmekle aynı mercii görelî ve yetkili kılmaktadır.

Köy Yasasının 13. ve 14. maddelerinde köyün yapacağı işler belirtilmiş olup, her iki kanun maddesinde tarla, bağ, bahçe işlerinin yanısıra hayvancılık köylünün asıl uğraşlarından biri olarak düzenlenmiş, anılan 14'üncü maddenin 7 nci bendinde pazar ve çarşı yerleri yapmak, aynı maddenin 30 ve 31'nci bentlerinde de köyde sağlık işlerine bakmak üzere bir sağlık korucusu bulundurmak ve hükümet tarafından sağlık işlerinde kullanılmak üzere verilecek ilaçları korumak görevleri yer almıştır.

Her ne kadar değinilen kanun maddelerinde köye mezbaha yapmak açıkça sayılmamışsa da; köye pazar ve çarşı yerleri yapmakla görevli köyün, köyde yetiştirilen hayvanların sağlıklı koşullarda kesimi, kaliteli et üretimi ve köylüye satılması işlemleri için mezbaha yaptırılması köyde çarşı yerleri yaptırmak görevinin doğall sonucunu teşkil eder.

Kaldı ki, köylünün asıl uğraşları arasında bulunan hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla yıllar geçtikçe çoğalan ve ortaya çıkan yeni ve zorunlu ihtiyaçların karşılanarak köyün gelirinin artırılmasına katkıda bulunulması, köyün ve köy halkının ortak ve genel yararınadır. Bu itibarla, mezbaha için yer sağlanarak bu hizmetin yürütülmesi amacına yönelik kamulaştırma işleminde mevzuata aykırılık görülmemiştir.

Diđer taraftan, sağlık korucusu bulundurmak ve sağlık işlerinde kullanılacak ilaçları korumakla yasayla görevli kılınmış köyde, bu hizmetin yerine getirilmesinin ancak gerekli ve yeterli olanakları sağlayan sağlık ocağı yapımı ile mümkün bulunduğu açıktır.

Keza Köy Yasanın 14'üncü maddesinin 24 üncü bendi ile köyde spor yaptırılması görevi de verildiğinden spor sahası için yapılan kamulaştırmada mevzuata aykırılıktan söz edilemez.

Açıklanan gerekçelerle işlemin iptal edilmesine dair İdare Mahkemesinin 8.5.1985 günlü, E:1984/541, K: 1984/21 s. kararında usul ve kanuna uyarlık bulunmadığından anılan kararın bozulmasına, uyuşmazlığın hukuki niteliğı ve dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler dava hakkında karar vermeye yeterli görüldüğünden. 2577 s. İdari Yargılama Usulü Yasasının 49 ncu maddesini 2 nci bendi uyarınca işin esasının incelenmesine geçildiğinde;

Devlet ve kamu tüzel kişileri, kamu yararının gerektirdiği hallerde özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir bölümünü kanunla gösterilen esas ve usullere göre kamulaştırmaya yetkilidirler.

Yukarıda açıklanan sebeplerle kamulaştırma işleminde kamu yararı ve yetki yönünden kanun kurallarına herhangi bir aykırılık bulunmamaktadır.

Davacıların kamulaştırılan parsellerin ayrı ayrı hangi amaç için ayrıldığıнын belirtilmediği ve ölçekli plan veya krokisinin bulunmadığı yolundaki iddialarına gelince dosya içerisindeki belgelerden köy muhtarlığının istemi üzerine İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen raporla her iki parsel üzerinde yapılacak tesislerin yerlerinin ayrı ayrı saptanmış bulunduğu anlaşıldığından bu savları işlemleri kusurlandıracak nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan gerekçelerle davanın reddine, peşin alman yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına 1000 TL. temyiz harcı ile 1500 TL. temyiz posta pulu giderinin karşı taraftan alınarak temyiz isteminde bulunana iadesine, dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine,

19.12.1985 tarihinde **oyçokluğuyla** karar verildi.

AZLIK OYU

Köy muhtarlığının belirtilen amaçlar için kamulaştırma yapmaya yetkisi bulunmakla birlikte, mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırılarak kamulaştırılan taşınmazların inşa edilmesi ön görülen tesislere elverişli bulunup bulunmadığı hususu saptandıktan sonra işin esası hakkında karar verilmesi mümkün olacağından kararın davanın reddine ait kısmına karşıyım.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA